

Наукові перспективи
Видавнича група

ISSN (print) 2708-7530
DOI: 10.52058/2708-7530-2025-1(55)

НАУКОВІ ПЕРСПЕКТИВИ

СЕРІЯ: "ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ", СЕРІЯ: "ПРАВО",
СЕРІЯ: "ЕКОНОМІКА", СЕРІЯ: "ПЕДАГОГІКА",
СЕРІЯ: "ПСИХОЛОГІЯ", СЕРІЯ: "МЕДИЦИНА"

Мир у нашій Україні

Випуск 1(55)

2025

ISSN (print) 2708-7530

DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-1\(55\)](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-1(55))

Наукові перспективи: журнал. 2025. № 1(55) 2025. С.2028

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 24.09.2020 р. № 1188 журналу присвоєно категорію "Б" із галузей науки: державне управління, право та економіка

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 27.09.2021 № 1017 журналу присвоєно категорію "Б" із психології

Рекомендовано до друку Президією Всеукраїнської Асамблеї докторів наук з державного управління (Рішення від 27.01.2025, № 9/1-25)

Свідectво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
Серія KB № 24436-14376P від 09.06.2020 р.

Журнал видається за підтримки Міжнародного економічного інституту (Есеніце, Чехія) та КНП "Клінічна лікарня №15 Подільського району м.Києва"

Журнал заснований з метою розвитку вітчизняного наукового потенціалу та реалізації кращих традицій науки в Україні та за кордоном. Журнал висвітлює історію, теорію, механізми формування та функціонування, а, також, інноваційні питання розвитку державного управління, права, економіки, психології, педагогіки та медицини. Видання розраховано на дослідників, викладачів вищих навчальних закладів, аспірантів, магістрів, фахівців-практиків.

Наукове видання включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), міжнародної пошукової системи Google Scholar та до міжнародної наукометричної бази даних Research Bible.

Головний редактор:

Жукова Ірина Віталіївна — кандидат наук з державного управління, доцент, директор Видавничої групи «Наукові перспективи», директор Всеукраїнської асамблеї докторів наук з державного управління, Лауреат премії Президента України для молодих вчених, Лауреат премії Верховної Ради України молодим ученим, Лауреат премії імені Івана Франка у галузі інформаційної діяльності, Лауреат Всеукраїнської премії «Інновація в освіті — 2018», м. Київ, Україна

Заступники Головного редактора:

Янчук Артем Олександрович — доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України, Заступник керівника Апарата Верховної Ради України (Київ, Україна);

Непомнящий Олександр Михайлович — доктор наук з державного управління, кандидат економічних наук, професор, Дійсний член Академії будівництва України, професор кафедри архітектури і просторового планування Національного авіаційного університету (Київ, Україна). Заслужений будівельник України, Почесний працівник будівництва та архітектури, державний службовець 3 рангу (Київ, Україна);

Дацій Олександр Іванович — доктор економічних наук, професор, Заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна);

Клименко Н.Г. <i>ВИКОНАВЧЕ ПРОВАДЖЕННЯ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ ІНОЗЕМНИХ СУДОВИХ РІШЕНЬ: ДОСВІД ІЗРАЇЛЮ</i>	322
Климчук О.В., Вишнівський М.В. <i>ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ У СФЕРІ БУДІВНИЦТВА</i>	329
Климчук О.В., Поворознюк С.П. <i>ІННОВАЦІЙНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОГО ПІДРИЄМНИЦТВА</i>	343
Криштанович М.Ф. <i>РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙ ЧЕРЕЗ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО В ЕПОХУ ІНДУСТРІЇ 4.0</i>	357
Кукарцев О.В. <i>ІСТОРИКО-ПОРІВНЯЛЬНИЙ МЕТОД У СТРУКТУРНОМУ ФУНКЦІОНАЛІЗМІ</i>	367
Логачов Д.О., Філіппова В.Д. <i>ЛОКАЛЬНА МОДЕЛЬ ДЕМОКРАТИЧНОГО ВРЯДУВАННЯ: ТЕОРЕТИЧНИЙ КОНСТРУКТ</i>	378
Марутян Р.Р. <i>ІНТЕГРАЦІЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У МЕХАНІЗМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЮ БЕЗПЕКОЮ</i>	389
Молибога Р.М. <i>МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКІВ У ТРАНСПОРТНО-ЛОГІСТИЧНІЙ СФЕРІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ</i>	400
Пархоменко-Куцевіл О.І. <i>ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТА СУТНІСТЬ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ</i>	412
Проніна О.В., Оленковська Л.П. <i>ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УЧАСТІ ГРОМАДСЬКОСТІ У ПРИЙНЯТТІ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ</i>	424
Проніна О.В., Семенко О.В. <i>СТРАТЕГІЯ РЕФОРМИ ТА РОЗВИТОК ЦИФРОВІЗАЦІЇ У СФЕРІ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ</i>	438
П'ятничук І.Д. <i>МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ</i>	453

УДК 334.716:005.591.6(477)

[https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-1\(55\)-329-342](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-1(55)-329-342)

Климчук Олександр Васильович доктор економічних наук, професор, професор кафедри публічного управління та менеджменту, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, тел.: (097) 263-37-02, <https://orcid.org/0000-0002-9427-9561>

Вишнівський Михайло Васильович здобувач наукового ступеня доктор філософії кафедри публічного управління та менеджменту, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, м. Вінниця, тел.: (096) 461-69-99, <https://orcid.org/0009-0008-9955-5327>

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ У СФЕРІ БУДІВНИЦТВА

Анотація. У контексті євроінтеграційних процесів, глобальних змін та викликів, які стоять перед Україною, значну роль у забезпеченні цілей сталого розвитку має розробка і реалізація сучасної державної політики в сфері будівництва. Інноваційні підходи до її формування стають критично необхідними для покращення якості життя суспільства та забезпечення економічного зростання країни. Відтак ключовою метою є дослідження специфіки використання інноваційних підходів до формування державної політики у сфері будівництва та визначення її ролі для економіки і суспільства.

Визначено, що основними стратегічними пріоритетами державної політики у сфері будівництва буде інноваційний розвиток, впровадження безвідходних технологій та інтеграція в міжнародні ринки. Для формування державної регуляторної політики у сфері будівництва необхідно дотримуватись основних принципів: сталий розвиток, прозорість і підзвітність, інноваційність та гармонізація нормативно-правової бази. При цьому, мають бути враховані головні виклики та проблеми, що можуть протидіяти запровадженню державної політики: бюрократія та корупція, недостатнє фінансування, екологічні проблеми, низький рівень кваліфікації кадрів.

Значна диверсифікованість будівельної галузі дозволяє використовувати різні види інновацій в системі формування державної політики України. Зокрема, технічні та технологічні інновації мають значний вплив на забезпечення виробничих будівельних процесів, тим самим створюючи сприятливі умови для генерування управлінських інновацій в системі формування державної політики у сфері будівництва.

Встановлено, що інноваційні підходи у формуванні державної політики у сфері будівництва є складним, але важливим елементом сучасного управління, що вимагає системного підходу та співпраці на різних рівнях державного управління. Взаємовигідна та прозора співпраця між органами влади, бізнесом і громадськістю на основі запровадження реальної державної підтримки, інституційних змін та регуляторних ініціатив здатна забезпечити стійкий інноваційний розвиток будівельної галузі та підвищення її конкурентоспроможності в умовах внутрішніх і міжнародних викликів.

Ключові слова: публічне управління, будівельна галузь, інноваційний розвиток, принципи державної політики, конкурентоспроможність, соціально-економічний розвиток.

Klymchuk Oleksandr Vasylovych Doctor of Economics, Professor, Professor of the Department of Public Administration and Management, Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University, Vinnytsia, tel.: (097) 263-37-02, <https://orcid.org/0000-0002-9427-9561>

Vyshnivskyi Mykhailo Vasylovych PhD student of the Department of Public Administration and Management, Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University, Vinnytsia, tel.: (096) 461-69-99, <https://orcid.org/0009-0008-9955-5327>

INNOVATIVE APPROACHES TO THE FORMATION OF UKRAINIAN STATE POLICY IN THE FIELD OF CONSTRUCTION

Abstract. In the context of European integration processes, global changes and challenges facing Ukraine, the development and implementation of a modern state policy in the construction sector plays a significant role in ensuring the sustainable development goals. Innovative approaches to its formation are becoming critically important for improving the quality of life of society and ensuring the country's economic growth. Therefore, the key objective is to study the specifics of using innovative approaches to the formation of state policy in the field of construction and to determine its role for the economy and society.

It is determined that the main strategic priorities of the state policy in the field of construction will be innovative development, introduction of waste-free technologies and integration into international markets. To formulate the state regulatory policy in the construction sector, it is necessary to adhere to the basic principles: sustainable development, transparency and accountability, innovation and harmonization of the regulatory framework. At the same time, the main challenges and problems that can counteract the implementation of public policy

should be taken into account: bureaucracy and corruption, insufficient funding, environmental problems, and low level of personnel qualifications.

The significant diversification of the construction industry allows for the use of various types of innovations in the system of state policy making in Ukraine. In particular, technical and technological innovations have a significant impact on the provision of production construction processes, thereby creating favorable conditions for generating managerial innovations in the system of state policy formation in the construction sector.

It is established that innovative approaches to the formation of the state policy in the field of construction are a complex but important element of modern management, which requires a systematic approach and cooperation at various levels of public administration. Mutually beneficial and transparent cooperation between the authorities, business and the public through the introduction of real state support, institutional changes and regulatory initiatives can ensure sustainable innovative development of the construction industry and increase its competitiveness in the face of domestic and international challenges.

Keywords: public administration, construction industry, innovative development, principles of state policy, competitiveness, socio-economic development.

Постановка проблеми. В умовах сьогодення динамічність функціонування, конкурентоспроможність, зростання доданої вартості та якості економічного піднесення все сильніше залежать від ступеня розвитку науки та використання науково-технічного прогресу, а тому в сучасному світі стрімко зростає роль та значення запровадження інноваційних підходів у різних сферах господарської діяльності, зокрема у будівельній галузі.

При цьому потрібно відзначити, що будівельна сфера відзначається своєю консервативністю стосовно масовості запровадження та масштабності поширення інноваційних заходів і технологій. Така ситуація призводить до того, що будівельна індустрія, на превеликий жаль, знаходиться на одному із найнижчих місць серед головних інноваційно активних галузей провідних економічних держав світу. До того ж, будівельна галузь належить до одного з найменш оцифрованих секторів економіки (переважаючи лише сільське господарство), оскільки світова статистика вказує на те, що витрати на запровадження інформаційних технологій у цій сфері не перевищують 1 %.

Відтак, у контексті євроінтеграційних процесів, глобальних змін та викликів, які стоять перед Україною, значну роль у забезпеченні цілей сталого розвитку має розробка і реалізація сучасної державної політики в сфері будівництва. Інноваційні підходи до її формування стають критично необхідними для покращення якості життя суспільства та забезпечення економічного зростання країни. В сучасних реаліях вітчизняна будівельна

галузь зіштовхується із значною кількістю загроз та можливостей, які обумовлені глобальними трендами, соціально-економічними, управлінськими і політичними змінами та внутрішньодержавними проблемами різного характеру. Світовий контекст відзначається високим рівнем динамічності під впливом інтеграційних процесів та реалізації ключових цілей сталого розвитку, що вимагають від державних органів у сфері будівництва адаптації до нових викликів, здатності до планування та прогнозування і на їх основі прийняття стратегічних управлінських рішень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вагомі напрацювання щодо висвітлення особливостей формування сучасної державної регуляторної політики у сфері будівництва на засадах інноваційності здійснили такі дослідники, як Д. Барзилович, О. Бубенко, В. Буга, О. Вінер, М. Дурман, Л. Калініченко, А. Касич, Т. Котуранова, А. Матвійчук, П. Микитюк, Н. Муштинська, Л. Наумова, В. Ромасько, Ю. Сидорова та інші науковці. Проте, наукова дискусія навколо застосування інноваційних підходів у державному управлінні сферою будівництва стає все більш інтенсивною. Така ситуація обумовлюється необхідністю масового використання новітніх технологічних можливостей у цій галузі, забезпечення системності у запровадженні інновацій, переходу від теоретичних аспектів інноваційного розвитку будівельних підприємств до практичної управлінської діяльності, що потребує проведення подальших наукових досліджень.

Мета статті – дослідження специфіки використання інноваційних підходів до формування державної політики у сфері будівництва та визначення її ролі для економіки і суспільства України.

Виклад основного матеріалу. В умовах сьогодення процес розвитку України здійснюється під значним впливом геополітичних та внутрішніх викликів зростання відкритості економіки, що вимагає від державного управління змін у підходах до стратегічного розвитку галузей та визначення цілей державної політики на перспективу [1].

Водночас, наразі формування та впровадження інновацій у галузь будівництва розпочинають досить активно розвиватися у напрямі науково-технічної діяльності [2]. На світовому ринку розробки будівельних технологій та виробництва матеріалів значна увага зосереджена на використанні різних типів будівельних матеріалів, зокрема: наноматеріали, вторинно перероблені матеріали і сировина, самовідновлювальна інфраструктура тощо [3]. Також головними пріоритетами в діяльності є енергоефективність, енергозбереження, споживання відновлюваних джерел енергії, мінімізація впливу на навколишнє природне середовище при використанні різних будівельних матеріалів і конструкцій, які можуть мати високу стійкість і довговічність та бути надзвичайно економічними і екологічно чистими [4, 5].

Окреслені зміни полягають у безпосередньому переході від прямих короткострокових галузевих заходів впливу та реалізації інвестиційних проєктів у конкретних регіонах для розв'язання нагальних проблем їх розвитку до системного і комплексного підходу щодо розвитку територій на основі концентрації фінансових ресурсів та створення умов для конкурентного розвитку галузей всіх регіонів держави [6].

Відтак, сфера будівництва є однією із стратегічних галузей національної економіки, що суттєво впливає на забезпечення сталого розвитку держави та якості життя громадян. У сучасних умовах ця галузь зазнає суттєвих внутрішніх і зовнішніх змін, особливо з урахуванням глобальних тенденцій та технологічних перетворень. Саме тому державна політика у сфері будівництва є ключовим елементом соціально-економічного розвитку країни. Її формування визначає напрямки, механізми та інструменти, які сприяють забезпеченню сталого розвитку інфраструктури, економіки та суспільства. В умовах глобальних викликів та внутрішніх змін особливої актуальності набуває впровадження ефективної державної політики, яка має забезпечити баланс між державними, економічними, соціальними та екологічними інтересами.

Галузь будівництва, що належить виключно до матеріальної сфери, забезпечує створення та відновлення основних засобів всіх учасників економічної системи країни: юридичних та фізичних осіб; бюджетних та комерційних організацій тощо. Така пріоритетна роль, яка відводиться сфері будівництва, вимагає всебічного її забезпечення всіма необхідними ресурсами, передусім людськими, матеріальними, енергетичними, інформаційно-комунікаційними. Ефективне функціонування будівельної сфери неможливе без існування та успішної діяльності споріднених галузей, а тому виникає гостра необхідність в оптимальному розвитку та поєднанні взаємопов'язаних галузей та підгалузей, без яких не уявляються сучасні процеси будівництва.

Так, промисловість будівельних матеріалів є доволі багато диверсифікованою сферою, оскільки включає в себе понад двадцять галузей, які у кінцевому результаті формують свій спеціалізований ринок будівельних матеріалів. Відповідно із масштабним розвитком будівельної галузі починають інтенсивно розвиватися такі галузі: виробництво будівельних матеріалів і відповідного обладнання; машинобудівна галузь; металургія і металообробка; нафтохімія; виробництво скла; деревообробна промисловість; фарфоро-фаянсова промисловість; транспорт; енергетика тощо [3]. До того ж, сфера будівництва сприяє розвитку та збільшенню кількості підприємств малого і середнього бізнесу. Прийнято вважати, що один будівельник завдяки своїй професійній діяльності сприяє створенню десяти робочих місць у інших споріднених галузях.

За офіційними статистичними даними, у будівельній галузі України зайнято щонайменше 25 000 підприємств, на яких працюють майже 800 тис. працівників. Упродовж періоду за 2016–2021 рр. організації відповідного профілю збільшили обсяги робіт, порівняно з попереднім періодом, більш ніж на 30,0 % (155,1 млрд грн), зокрема будівництво інженерних споруд зросло на 27,2 %, а житла – на 18,1 % [7].

Як наслідок, ефективний розвиток будівельної галузі призводить до процесів економічного зростання регіонів і країни загалом та вирішення багатьох соціальних проблем.

При цьому, сфера будівництва як об'єкт адміністративно-правового регулювання на державному рівні являє собою комплекс суспільних відносин, учасниками яких є фізичні та юридичні особи (у т. ч. органи державної влади та органи місцевого самоврядування), що наділені цивільно-правовими й публічними правами, напрямом діяльності яких є досягнення високоякісних, позитивних змін життєдіяльності суспільства, створення об'єктів нерухомості різного призначення та застосування заходів адміністративного впливу до осіб, які задіяні у будівельній діяльності [8].

На сучасному етапі розвитку ринкові відносини у світовому розрізі вже досягли такого рівня, що конкурентна боротьба загострилася до максимальних показників. Ще донедавна головними аспектами економічного зростання в розвинутих країнах світу були інвестиційні вкладення, проте наразі конкурентні переваги на ринку досягаються за рахунок використання інновацій. Інтенсифікація інноваційного розвитку має відбуватися в тісному взаємозв'язку із фінансово-інвестиційним комплексом, який здатний забезпечувати ефективне використання різних джерел фінансування інновацій та залучати необхідні внутрішні та зовнішні інвестиції. Створення можливостей для системного впровадження інновацій не лише відіграє ключову роль в ефективному функціонуванні кожної галузі господарського комплексу, а й забезпечує позитивні передумови для зростання економіки країни загалом. При цьому, інновації виступатимуть вагомим рушієм подальшого економічного зростання в умовах розвитку ринкової економіки лише в тому випадку, якщо забезпечуватимуться сприятливі організаційно-правові умови в системі державного стимулювання [5, 9].

В умовах сьогодення досить складно говорити про зростання конкурентоспроможності в галузі будівництва. Це пов'язано із тим, що якщо на регіональному та державному рівнях досить чітко простежується тенденція монопольного верховенства будівельних організацій центральних районів та великих міст-мільйонерів через наявність у них значних виробничих потужностей і високої інвестиційної привабливості, то на глобальному рівні

будівельна сфера України суттєво відстає через відсутність сучасних фінансових та організаційних перетворень [3]. Сучасні умови, в яких здійснюють свою господарську діяльність українські будівельні підприємства, відзначаються високим рівнем невизначеності та виникненням різного роду ризиків. Зокрема, припинення роботи значної кількості комерційних та виробничих підприємств, а також будівельних майданчиків негативно відображається на стані реалізації розроблених будівельних проєктів. Відтак, в умовах обмеженості капітальних ресурсів та зростання рівня внутрішньої конкуренції успіх вітчизняних будівельних підприємств, передусім, буде визначатися у здійсненні інноваційно-інвестиційної діяльності [5].

Проте, потрібно враховувати той факт, що незважаючи на сучасні розробки та використання нових технологій, будівельна сфера досить повільно і спонтанно реагує на інновації. Така ситуація обумовлена тривалим терміном процесів експлуатації будівель і споруд, протягом якого можуть виявитися певні непередбачені недоліки та упущення інноваційних технологій, що застосовувалися у будівництві. Внаслідок цього, будівельні підприємства дотримуються обережності та перевірки у часі при застосуванні нових матеріалів або методів будівництва. Також існує прямий рівень відповідальності будівельної організації за кінцевий продукт, що пояснюється можливим ризиком виникнення певних негативних наслідків (аж до загрози життю людей) під час експлуатації будівель, якщо будуть застосовані невідповідні та нестандартизовані технології чи матеріали або допущені помилки і прорахунки на стадії будівельного проєктування.

Саме тому, основними стратегічними пріоритетами державної політики щодо розвитку будівельної галузі України буде інноваційний розвиток, упровадження екологічно чистих і безвідходних технологій та інтеграція в міжнародні ринки. Інноваційний розвиток неодмінно має включати в себе використання цифрових технологій, автоматизацію будівельних процесів та впровадження нових матеріалів. Важливою складовою виступатиме також розвиток міжнародної співпраці, що дозволить використовувати передовий світовий досвід і технології, а також інтегрувати вітчизняну будівельну галузь у глобальні ланцюги вартості [10]. Державні та регіональні органи публічної влади мають сприяти участі українських будівельних компаній у міжнародних виставках, форумах, грантовій діяльності й бізнес-місіях, що допомагатиме залучати більшу кількість іноземних партнерів та інвесторів. Водночас, потрібно розвивати двосторонні програми обміну досвідом і практичного навчання із тими країнами, що мають передовий інноваційний досвід у сфері будівництва, що сприятиме впровадженню сучасних технологій і підвищенню якості будівництва в Україні.

Відтак, державну регуляторну політику у сфері будівництва та архітектури можна визначати як вектор державної регуляторної політики, що спрямований на такі три складові [11]:

1) вдосконалення організаційного, правового, інформаційного та інших механізмів державного регулювання адміністративно-господарських відносин у сфері будівництва та архітектури;

2) зменшення державного впливу (включаючи вплив органів місцевого самоврядування) внаслідок процесів децентралізації влади на господарську діяльність у сфері будівництва, що здійснюється у відповідності до чинного законодавства та нормативно-правових (регуляторних) актів різних суб'єктів нормотворення;

3) забезпечення процесів ефективної реалізації розроблених механізмів державного управління та їх модернізації відповідно до конкретних умов соціально-економічного розвитку кожного регіону.

Поряд із цим, необхідно дотримуватись основних принципів (табл. 1) під час формування державної регуляторної політики у сфері будівництва.

Таблиця 1

Сутність та характеристика основних принципів державної політики у сфері будівництва

Принципи державної політики	Характеристика принципів державної політики
1. Сталий розвиток	Державна політика має враховувати стратегічні цілі та принципи сталого розвитку, які забезпечують гармонійне поєднання і збалансованість трьох головних його складових: 1) економічного зростання; 2) соціальної справедливості та рівності; 3) екологічної безпеки
2. Прозорість і підзвітність	Важливим аспектом державної політики є забезпечення прозорості під час прийняття управлінських рішень та підзвітності органів державної влади і місцевого самоврядування, що дозволяє запобігти проявам корупції та підвищити довіру пересічних громадян до влади
3. Інноваційність	Використання сучасних технологій, матеріалів та методів управлінської діяльності сприяє підвищенню ефективності будівельних процесів
4. Гармонізація нормативно-правової бази	Узгодження національних стандартів з міжнародними стандартами дозволяє підвищити конкурентоспроможність будівельного сектора

Джерело: сформовано авторами.

При цьому, мають бути враховані головні виклики та проблеми, що можуть протидіяти запровадженню державної політики:

- бюрократія та корупція (зумовлюють неефективний процес державного управління та породжують непрозорі процедури, які здатні гальмувати реалізацію будівельних проєктів);

- недостатнє фінансування (спричиняє брак коштів на реалізацію інфраструктурних проєктів, тим самим обмежуючи стратегічні можливості розвитку будівельної галузі);

- екологічні проблеми (традиційна сфера будівництва здатна негативно впливати на навколишнє природне середовище, якщо не враховувати сучасні міжнародні екологічні стандарти та не підтримувати інноваційний тип розвитку);

- низький рівень кваліфікації кадрів (катастрофічна відсутність достатньо кваліфікованих працівників (кадровий голод), що значно ускладнює запровадження інновацій).

Науковими дослідженнями було встановлено, що одним із найбільш перспективних напрямів соціально-економічного розвитку країни є створення сприятливих умов для підвищення інвестиційної привабливості інноваційного житлового будівництва. За таких умов найефективнішим видається запуск організаційно-правових заходів щодо програмно-цільової підтримки окресленого напрямку з метою забезпечення збалансованого розвитку регіонів, створення привабливих умов для здійснення інвестування в житлові інновації та вирішення завдань загальнодержавного значення відносно забезпечення громадян комфортним, якісним і доступним житлом [12, 13]. При цьому програмно-цільовий підхід розвитку інноваційного житлового будівництва має бути зосереджений на просуванні та комплексному поєднанні нових форм управлінських, організаційно-економічних і технологічних інновацій [14].

Розробка і запровадження нових архітектурно-планувальних рішень у системі будівництва нових будівель і споруд є одним з найважливіших елементів інноваційного розвитку сучасного будівельного комплексу країни. Інновації в архітектурному проєктуванні здатні забезпечувати об'єкти будівництва новими споживчими властивостями, вирішувати пріоритетні завдання в галузі енергоефективності, енергозбереження, переходу на відновлювані джерела енергії [5].

Також останнє десятиріччя відзначилося інтенсивним розвитком цифрових технологій в українському суспільстві, що значно вплинуло на різні аспекти розвитку соціально-економічного життя. Розроблені цифрові засоби комунікації стали не просто буденною зручністю, але й основним засобом спілкування, виконання роботи та отримання релевантної інформації для переважної більшості громадян і організацій. Відтак, існує гостра необхідність подальшого запровадження сучасних інформаційних систем і технологій на базі створення єдиного інформаційного простору, що є дієвим механізмом для підвищення ефективності управління різними сферами господарської діяльності [15, 16], зокрема будівельної.

Для посилення економічної безпеки та забезпечення інноваційного розвитку діючих будівельних підприємств в Україні, потрібно здійснювати акцент на таких пріоритетних заходах [17]:

- повний процес модернізації будівельної сфери;
- запровадження передових світових технологій та новітніх будівельних матеріалів, розширення виробничої інфраструктури будівельного виробництва в інвестиційній, науково-інноваційній та інституційній сферах;
- залучення для відбудови країни широкого спектру інвестиційних надходжень від міжнародних донорів, організацій, гуманітарних іноземних місій та грантової діяльності;
- забезпечення незалежного громадського контролю та прозорого використання отриманих коштів;
- спрощення процедур державного документального погодження відбудови об'єктів критичної інфраструктури;
- залучення висококваліфікованих іноземних фахівців для навчання вітчизняних працівників та посилення кадрового потенціалу будівельних підприємств;
- запровадження сучасних інформаційних систем і технологій;
- подальше удосконалення та імплементація стандартизації будівельної продукції відповідно до міжнародних стандартів;
- ефективне кредитування будівельних проєктів.

Отож, під час дослідження інноваційної діяльності у сфері будівництва головний акцент потрібно приділяти галузевим особливостям інновацій, а також їх цільовій спрямованості. Значна диверсифікованість будівельної галузі дозволяє використання таких видів інновацій в системі формування державної політики України:

- запровадження нових стратегічних рішень у питаннях планування та архітектурного вигляду запроваджуваного об'єкта будівництва;
- використання сучасних вискоєфективних будівельних машин та обладнання, які дозволяють суттєво скоротити строки будівництва та питому вагу матеріальних витрат на їх експлуатацію;
- масове впровадження ефективних інноваційних будівельних технологій відповідно до конкретних запитів регіону (будівництво експериментальних будинків);
- удосконалення технології виробництва високоякісних теплоізоляційних матеріалів, які водночас матимуть низький рівень собівартості, довговічність та екологічність;
- застосування нових, стійких та високоякісних будівельно-оздоблювальних матеріалів;
- застосування нових організаційно-управлінських форм виконання будівельних робіт та співпраці із органами влади.

Перелічені види інновацій не є вичерпними і залежать від специфіки конкретного регіону, проте вони існують у тісному взаємозв'язку між собою, що створюють відповідні вимоги до інноваційної діяльності підприємств будівельної сфери. Технічні та технологічні інновації мають значний вплив на забезпечення виробничих будівельних процесів, тим самим створюючи сприятливі умови для генерування управлінських інновацій в системі формування державної політики у сфері будівництва.

Висновки. Сфера будівництва має свої специфічні особливості, які значно відрізняють її з-поміж інших секторів національної економіки, що відбивається на протіканні інноваційно-інвестиційних процесів у цій галузі. В сучасних умовах глобалізації та зростання конкуренції потрібно постійно забезпечувати підвищення ефективності управління інноваційною діяльністю на підприємствах будівельної галузі, не зважаючи на їх консервативність стосовно масовості запровадження та масштабності поширення інноваційних заходів і технологій. Для розширення інноваційної діяльності у будівельній галузі необхідно об'єднувати взаємодію науки, будівництва та органів влади, розвиваючи стратегічні пріоритетні напрями господарської діяльності на засадах інноваційного розвитку.

Інноваційні підходи у формуванні державної політики у сфері будівництва є складним, але важливим елементом сучасного управління, що вимагає системного підходу та співпраці на різних рівнях державного управління. Лише за умови дотримання принципів сталого розвитку, прозорості й підзвітності, інноваційності, гармонізації нормативно-правової бази можна забезпечити ефективну реалізацію будівельних проєктів та підвищення якості життя населення. Взаємовигідна та прозора співпраця між органами влади, бізнесом і громадськістю на основі запровадження реальної державної підтримки, інституційних змін та регуляторних ініціатив здатна забезпечити стійкий інноваційний розвиток будівельної галузі та підвищення її конкурентоспроможності в умовах внутрішніх і міжнародних викликів.

Література:

1. Климчук О.В. Концептуальні принципи розробки та регулювання енергетичної політики України на конкурентоспроможному рівні. *Бізнес Інформ*. 2016. № 2. С. 83–87.
2. Вінер О. Є., Наумова Л. І. Інноваційні технології у сучасному будівництві. *Економіка та менеджмент інноваційних технологій*. 2014. № 9 (36). С. 48–49.
3. Калініченко Л. Л., Сидорова Ю. Р. Аналіз тенденцій розвитку будівельної галузі та будівельної продукції України. *Молодий вчений*. 2017. № 4.4. С. 64–68.
4. Климчук О.В. Принципи формування енергетичної політики України на засадах конкурентоспроможності в умовах економічного розвитку. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2016. Вип. № 7 (11). С. 64–73.
5. Котуранова Т., Коногова М. Проблеми управління інноваційним розвитком будівельних підприємств в Україні. *Економічний простір*. 2022. Вип. 182. С. 83–87. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/182-12>.

6. Андрусів С. В. Стратегічні пріоритети розвитку будівельної галузі держави. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2017. Вип. 16 (1). С. 10–13.
7. Соціально-економічне становище України за 2021 рік. *Державна служба статистики України*. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
8. Буга В. В. Державна політика щодо запобігання правопорушенням у сфері будівництва в Україні. *Київський часопис права*. 2024. Вип. 4. С. 45–51. DOI: <https://doi.org/10.32782/klj/2023.4.7>.
9. Климчук О. В. Економічна сутність розвитку інноваційних процесів у виробництві біопалива. *Вісник аграрної науки*. 2014. № 8. С. 62–65.
10. Яковенко О. С. Особливості формування стратегічних пріоритетів розвитку будівельної галузі. *Бізнес Інформ*. 2024. № 6. С. 376–381. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-6-376-381>.
11. Дурман М. О., Микитюк Д. М. Деякі аспекти формування державної регуляторної політики у сфері будівництва та архітектури. *Вісник Херсонського національного технічного університету (Розділ "Публічне управління та адміністрування")*. 2022. Вип. № 1 (80). С. 85–93. DOI: <https://doi.org/10.35546/kntu2078-4481.2022.1.10>.
12. Микитюк Ю. І. Управління портфелем інноваційно-інвестиційних проектів у житловому будівництві. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2019. Вип. 1. С. 151–159. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/34045>.
13. Прав Ю. Визначення сутності державного регулювання галузі будівництва: теорія та практика. *Державне будівництво: Електронне наукове видання*. 2019. №1. С. 1–8. URL: <http://db.journal.kharkiv.ua/index.php/db/article/view/33>.
14. Микитюк П., Касич А. Сучасні механізми розвитку інновацій в будівельній галузі. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2020. Вип. 2. С. 174–184. DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2020.02.174>.
15. Климчук О. В. Сучасні тренди та глобалізаційні виміри управління інформаційними технологіями і системами в Україні. *Економіка і організація управління*. 2021. № 1 (41). С. 72–85. DOI: <https://doi.org/10.31558/2307-2318.2021.1.7>.
16. Климчук О. В. Сучасні аспекти використання інформаційних систем і технологій в управлінні. *Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи*: збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції. Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. С. 170–171.
17. Коба О. Економічна безпека будівельної галузі в умовах викликів і загроз воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 42. С. 1–5. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-42-9>.

References:

1. Klymchuk, O. V. (2016). Kontseptualni pryntsypy rozrobky ta rehuliuвання enerhetychnoi polityky Ukrainy na konkurentospromozhnomu rivni [Conceptual principles for developing and regulating Ukraine's energy policy at a competitive level]. *Biznes Inform – Business Inform*, 2, 83-87 [in Ukrainian].
2. Viner, O. Ye., Naumova L. I. (2014). Innovatsiini tekhnolohii u suchasnomu budivnytstvi [Innovative technologies in modern construction]. *Ekonomika ta menedzhment innovatsiynykh tekhnolohiy – Economics and management of innovative technologies*, 9(36), 48-49 [in Ukrainian].
3. Kalinichenko, L. L., Sydorova Yu. R. (2017) Analiz tendentsii rozvytku budivelnoi haluzi ta budivelnoi produktsii Ukrainy [Analysis of trends in the development of the construction industry and construction products of Ukraine]. *Molodyi vchenyi – Young Scientist*, 4,4, 64-68 [in Ukrainian].

4. Klymchuk, O. V. (2016). Pryntsypy formuvannia enerhetychnoi polityky Ukrainy na zasadakh konkurentospromozhnosti v umovakh ekonomichnoho rozvytku [Principles of formation of Ukraine's energy policy on the basis of competitiveness in the context of economic development]. *Ekonomika. Finansy. Menedzhment: aktualni pytannia nauky i praktyky – Economics. Finance. Management: topical issues of science and practice*, 7(11), 64-73 [in Ukrainian].

5. Koturanova, T., Konohova, M. (2022). Problemy upravlinnia innovatsiynym rozvytkom budivelnikh pidpriemstv v Ukraini [Problems of managing the innovative development of construction enterprises in Ukraine]. *Ekonomichniy prostir – Economic space*, 182, 83-87 [in Ukrainian].

6. Andrusiv, S. V. (2017). Stratehichni priorytety rozvytku budivelnoi haluzi derzhavy [Strategic priorities for the development of the state's construction industry]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriya: Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny ta svitove hospodarstvo – Scientific Bulletin of Uzhhorod National University. Series: International economic relations and world economy*, 16(1), 10-13 [in Ukrainian].

7. Sotsialno-ekonomichne stanovyshche Ukrainy za 2021 rik [Socio-economic situation of Ukraine in 2021]. *Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy – State Statistics Service of Ukraine*. Retrieved from <http://www.ukrstat.gov.ua> [in Ukrainian].

8. Buha, V. V. (2024). Derzhavna polityka shchodo zapobihannia pravoporushenniam u sferi budivnytstva v Ukraini [State policy on prevention of offenses in the field of construction in Ukraine]. *Kyivskyi chasopys prava – Kyiv Journal of Law*, 4, 45-51. Retrieved from DOI: <https://doi.org/10.32782/klj/2023.4.7> [in Ukrainian].

9. Klymchuk, O. V. (2014). Ekonomichna sutnist rozvytku innovatsiinykh protsesiv u vyrobnytstvi biopalyva [Economic essence of the development of innovative processes in biofuel production]. *Visnyk ahrarynoi nauky – Bulletin of Agrarian Science*, 8, 62-65 [in Ukrainian].

10. Yakovenko, O. S. (2024). Osoblyvosti formuvannia stratehichnykh priorytetiv rozvytku budivelnoi haluzi [Peculiarities of forming strategic priorities for the development of the construction industry]. *Biznes Inform – Business Inform*, 6, 376-381. Retrieved from DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-6-376-381> [in Ukrainian].

11. Durman, M. O., Mykytiuk, D. M. (2022). Deiaki aspekty formuvannia derzhavnoi rehuliatornoi polityky u sferi budivnytstva ta arkhitektury [Some aspects of the formation of state regulatory policy in the field of construction and architecture]. *Visnyk Khersonskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu (Rozdil "Publichne upravlinnia ta administruvannia") – Bulletin of Kherson National Technical University (Section "Public Administration and Management")*, 1(80), 85-93. Retrieved from DOI: <https://doi.org/10.35546/kntu2078-4481.2022.1.10> [in Ukrainian].

12. Mykytiuk, Yu. I. (2019). Upravlinnia portfelem innovatsiino-investytsiinykh proektiv u zhytlovomu budivnytstvi [Portfolio management of innovative investment projects in housing construction]. *Visnyk Ternopilskoho natsionalnoho ekonomichnoho universytetu – Bulletin of Ternopil National Economic University*, 1, 151-159. Retrieved from <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/34045> [in Ukrainian].

13. Prav, Yu. (2019). Vyznachennia sutnosti derzhavnogo rehuliuвання haluzi budivnytstva: teoriia ta praktyka [Defining the Essence of State Regulation of the Construction Industry: Theory and Practice]. *Derzhavne budivnytstvo: Elektronne nauкове vydannia – State building: Electronic scientific edition*, 1, 1-8. Retrieved from <http://db.journal.kharkiv.ua/index.php/db/article/view/33> [in Ukrainian].

14. Mykytiuk, P., Kasych, A. (2020). Suchasni mekhanizmy rozvytku innovatsii v budivelnii haluzi [Modern mechanisms for the development of innovations in the construction industry]. *Visnyk Ternopilskoho natsionalnoho ekonomichnoho universytetu – Bulletin of Ternopil National Economic University*, 2, 174-184. Retrieved from DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk.2020.02.174> [in Ukrainian].

15. Klymchuk, O. V. (2021). Suchasni trendy ta hlobalizatsiini vymiry upravlinnia informatsiynymy tekhnolohiiamy i systemamy v Ukraini [Current trends and globalization dimensions of information technology and systems management in Ukraine]. *Ekonomika i orhanizatsiia upravlinnia – Economics and management organization*, 1(41), 72-85. Retrieved from DOI: <https://doi.org/10.31558/2307-2318.2021.1.7> [in Ukrainian].

16. Klymchuk, O. V. (2021). Suchasni aspekty vykorystannia informatsiinykh system i tekhnolohii v upravlinni [Modern aspects of using information systems and technologies in management]. *Biznes, innovatsii, menedzhment: problemy ta perspektyvy: zbirnyk tez dopovidei II Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii – Business, innovation, management: problems and prospects: collection of abstracts of the II International scientific and practical conference*. Kyiv: KPI im. Ihoria Sikorskoho, Vyd-vo «Politekhnik», 170-171 [in Ukrainian].

17. Koba, O. (2022). Ekonomichna bezpeka budivelnoi haluzi v umovakh vyklykiv i zahroz voiennoho stanu [Economic security of the construction industry in the context of challenges and threats of martial law]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and society*, 42, 1-5. Retrieved from DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-42-9> [in Ukrainian].

